

Met Kleuters naar een voorstelling gaan. Tips voor begeleiders en organisatoren.

Zijdelingse relatie

Eén van de vaststellingen in een eindwerk 'Over theater en kleuters' is dat kleuters niet zoals volwassenen een uitsluitend rechtstreekse relatie met het theatergebeuren hebben, ze moeten nog eens naar papa of mama kunnen kijken en zeggen : 't Is mooi hé', of ze willen angst wegvragen: 'Dat is toch niet echt hé', of ze willen een hand vasthouden als het spannend is, enz. Kleuters hebben naast die onvermijdelijke rechtstreekse relatie met de acteurs of de poppen ook nog een 'zijdelingse relatie' met degenen die naast hen zitten. Als volwassenen vinden we het vaak ergerlijk als iemand tijdens film of theater commentaar geeft. Bij kinderen is dat anders, we accepteren het makkelijker.

Het probleem bij klasvoorstellingen is dat er slechts enkele volwassenen voor die 'zijdelingse relatie' ter beschikking zijn. De kinderen moeten het met elkaar stellen.

Dit leidt soms tot situaties waar de kinderen blijvend op elkaar reageren in plaats van op wat er op het podium gebeurt. Een kleuter roept bijvoorbeeld 'Bah, vies !', er zijn nog enkelen die 'bah' en 'bwuek' beginnen te roepen en al vlug is de halve zaal zich met elkaar aan het amuseren.

Het theatergebeuren wordt dan ook gestoord. Hier ontbreekt de volwassene als behoeder voor de *rechtstreekse aandachtsrelatie*, een gedragsvorm die echt moet geleerd worden. Het is één van de zogenaamde conventies van theater : in een theaterzaal ben je stil en praat je niet met elkaar tijdens de voorstelling." Ik raad dan ook aan zoveel mogelijk ouders mee te nemen naar een voorstelling. Zo wordt het 'commentaar-probleem' opgelost en zit je niet meer met zo'n kunstmatige publieksgroep die alleen uit kinderen bestaat.

Ouders en leerkrachten gaan best tussen de kleuters zitten, zodat er een natuurlijke heterogene publieksgroep ontstaat. In de praktijk gebeurt het nog te vaak dat een kleuterleid(st)er zich langs een hele rij kleuters moet wurmen om een wenende kleuter in het midden van de rij te troosten omdat die de spanning bijvoorbeeld niet aankan. Vooraf moet wel gecheckt worden of de zichtbaarheid voor sommige kleuters niet beperkt wordt door tussen de kleuters te gaan zitten. Indien er slechts enkele leerkrachten mee zijn of indien het tussen de kinderen gaan zitten de zichtbaarheid beperkt, dan kiest de leerkracht best een strategische plaats waar oogcontact mogelijk is met de kleuters. Vanop een losse stoel, schuin naar de kleuters toe gericht, kunnen meer kleuters gevolgd worden dan vanop een schouwburgzitje.

Spanningsboog

Ik raad af de theaterzaal binnen te gaan een half uur vóór de voorstelling begint. Het wachten kan beter op een andere plaats gebeuren. De spanning begint immers van zodra de kleuters de zaal binnen komen. Als ze eerst 20 minuten moeten wachten om daarna 60 minuten naar een voorstelling te kijken, is de spanningsboog veel te lang.

Ruud Alles

Kinder-en poppentheater Propop vzw - www.propop.be